

folk

muziek met traditie

Muziekmozaïek Folk & Jazz vzw

Wijngaardstraat 5 | 1755 Gooik
tel 02 532 28 38
ilse.coppieters@muzmoz.be
www.muziekmozaïek.be

Redactieraad

Hoofdredacteur: Steven

Redactie: Vanderaspolden
Ilse Coppieters
Walter Evenepoel
Bart Vanoutrive

Coördinatie: Ilse Coppieters

Fotografie: Bart Denolf
(tenzij anders
vermeld)

Media Support (advertenties):
Ilse Coppieters
02 532 28 38

Vormgeving: Brigid Sullivan

Inzending artikels en reservatie advertenties uitgave 1/2023

27 januari 2023

Levering advertentiemateriaal

13 februari 2023

Voor verschijning op

16 maart 2023

Iedere auteur is verantwoordelijk voor
zijn bijdragen.

**Dank aan alle vrijwillige
schrijvers en medewerkers
van het Folk magazine**

Jaarabonnement

Neem een abonnement op Folk via
muziekmozaïek.be/winkel
België: € 24 / Europa: € 35
Of overmaken op bankrekening*
met vermelding: ABO FOLK

* Bankrekening:
IBAN BE82 7380 4183 1068
van Muziekmozaïek,
Wijngaardstraat 5, B 1755 Gooik

Verkoopprijs los nummer: € 7,5

Info: info@muzmoz.be of 02 532 28 38

ISSN 2294-5938

© Copyright (teksten en foto's): Zonder voorafgaande en schriftelijke toestemming van vzw Muziekmozaïek mag niets uit deze uitgave worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook. Iedere redacteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn tekst. Publiciteitsteksten en bijhorende illustraties vallen onder de verantwoordelijkheid van de betrokken adverteerder. Teksten en fotomateriaal kunnen door de redactie van Folk magazine geweigerd worden zonder dat deze beslissing dient te worden gerechtvaardigd.

Verantwoordelijke uitgever & afzendadres

Filip Verneert
Wijngaardstraat 5 | B-1755 Gooik

Plezier

Deze week had ik het geluk een uniek concert te mogen meemaken. Op vraag van het Royal Opera House in Muscat (Oman) bracht Joris Van Vinckenroye een uniek ensemble bijeen. De groepen Troissoeur en Motyk werden aangevuld met een aantal extra muzikanten. Samen met het Merodefestival organiseerden ze in de kerk van Langdorp een try-out concert. Wat een genot om hier bij te mogen zijn. In geen tijd wisten de muzikanten hun energie en speelplezier over te brengen op het publiek, dat zichtbaar en hoorbaar genoot van de wervelende muziek.

In feite gaat het hem daar allemaal om, plezier hebben in het spelen, in het luisteren, in het mee-maken van muziek. Want een publiek is niets zonder muzikanten, maar muzikanten kunnen

maar ten volle echt muzikant zijn als ze het kunnen delen met een levend publiek. Stoomboot haalt het ook aan, verder in dit nummer. En met hem vele artiesten.

En eigenlijk is dat ook een beetje het gevoel dat wij naar onze lezers ook willen overbrengen met dit tijdschrift. Een gedeelde passie en plezier voor onze muziek. We bieden het je graag aan in deze eindejaar periode. Zoals gewoonlijk met een hele waaier van interviews, beschouwingen, cd-besprekingen en weetjes allerhande. Geniet ervan. Geniet van elkaar, geniet van een mooi muziekje. Ik wens jullie, namens alle medewerkers van Folk warme feestdagen. 🍷

Steven Vanderaspolden

Redactie

3 | Plezier

Interview

- 4 | Anna Amigó, de zingende ziel van Catalunya
- 12 | Laïs, nachtegalen uit de Kempen
- 16 | Jowan Merckx, een filosofische reflectie bij 'fluitmelodieën', louter begeleid door stilte en een hartslag
- 22 | Kommil Foo, een recept dat kan smaken

Talent

- 8 | 10 jaar Stoomboot: Verhalen over tien jaar zoeken en groeien
- 19 | Eä: "Mensen zien dansen op onze muziek, dat geeft ons veel plezier"

Reportage

- 11 | Folk op de grote podia: The Dead South

Publicatie

- 15 | Steal like an Artist
- 41 | The Philosophy of Modern Song

Muziekmozaïek

- 25 | Alles komt terug, ook Gooikoorts van 30 juni tot 2 juli 2023

Folkmozaïek

- 27 | Welenhoeck: natuur en muziek hand in hand

30 | Nieuw op cd

42 | Column

Omslagfoto: Anna Amigó
© Bart Denolf

Folk wordt gedrukt met bio-inkt op papier afkomstig uit duurzaam bosbeheer (FSC) in een CO₂ neutrale drukkerij. De verzending is onder biofolie.

folkmagazine

folktijdschrift

soundcloud.com/folkmagazine

Neem een abonnement op Folk
muziekmozaïek.be/winkel

Jowan Merckx

Een filosofische reflectie bij 'fluitmelodieën', louter begeleid door stilte en een hartslag

Jowan Merckx, een naam die je vaak tegenkomt wanneer je de paden bewandelt van de traditionele of de klassieke muziekwereld. Aan welk project hij ook zijn medewerking verleent, altijd weet hij te ontroeren met zijn verhalend spel op een schier eindeloos aantal leden van de fluitfamilie. Jarenlang was Jowan echter ook de bezieler van AmorrromA, een ensemble dat bij een groot aantal muzikliefhebbers groot aanzien geniet. In de loop van een paar decennia wisselde de samenstelling van het ensemble om vandaag als soloproject te eindigen. Over 'het hoe en waarom' dachten wij de muzikant een aantal vragen te stellen. Jowan heeft echter geen interviewer nodig, de diepzinnige overwegingen rollen er gewoon uit. Het resultaat is een betoog, waarin elk woord de weerslag is van eerlijke introspectie, uitmondend in een filosofisch credo.

Na bijna een kwarteeuw in verscheidene bezettingen te hebben mogen klinken voel ik dat de tijd van gaan stilaan gekomen is voor AmorrromA. De terugkeer van Sarah Ridy naar Engeland heeft hier zeker een rol in gespeeld. Met deze barokharpiste vormde ik in duovorm al jaren de basis voor de groep en dat in de best mogelijke muzikale verstandhouding. Haar vertrek sloeg een krater en na de eerste klap wat te hebben verwerkt bleek de zoektocht naar een alternatief al gauw uit te draaien op een te groot hindernissenparcours. Eerlijk gezegd was ik door de jaren heen ook te vermoeid geraakt om nog met volle overtuiging aan de kar te trekken. Muzikaal gezien heb ik de mooiste herinneringen aan alle constellaties van de groep, maar de moeite bij het op elkaar afstemmen van de respectieve agenda's werd steeds meer een karwei. Ook de zoektocht naar podia in een steeds mercantieler landschap, verliep almaar moeizamer. Ik heb dan ook geen talent als verkoper. Ik ben geslepen noch tactvol en beter in het zetten van kwaad bloed, dan in het bakken van zoete broodjes. Ik geef met plezier complimenten maar kan dat enkel als het gemeend is. Kwaadheid of irritatie kan ik evenmin verstoppen als appreciatie. Ik heb overigens niets tegen wat schaduw op zijn tijd, die wijst op een lichtbron. Ik ga (naar ik links en rechts opvang) door voor 'ne lastige'. Indien 'niet graag rond de pot draaien' 'lastig zijn' betekent, dan pleit ik schuldig. Verder

hou ik van geconcentreerd werken en verlang ik concentratie van anderen. Ik verdraag geen dooreen gepraat en geen drukte, geen kabaal tout court, het geraas in mijn eigen hoofd is al belastend genoeg. Afstand bevalt me.

"Niets tegen dansers, integendeel, maar waar zijn de luisterconcerten naartoe?"

Jowan

Ik leef overwegend teruggetrokken en het is in deze beslotenheid dat ik gedij en dat ik tot creëren kom. Via muziek kom ik tot mijn beste ik. Het podium kan een neerslag en zelfs een vieren zijn van deze innige, solitaire momenten, maar 't is voor en na een concert dat ik verdrink in het gewemel van vluchtige contacten en halve zinnen. Met één persoon tegelijk praten kan me goed afgaan en zelfs deugd doen, maar bespaar me de massa. Ik zwijg dan steeds luider en wil nog slechts een vlieg op de muur zijn. Ik ben dus door de band niet de meest vlotte gast van het westelijke halfrond en zoek eigenlijk constant naar rust om

de herrie in m'n hoofd aan te kunnen. Die introversie wordt in groep dan weer vaak voor arrogantie aanzien, ... jammer! Naar mijn gevoel is het trouwens naast de kwestie om een muzikant af te rekenen op zijn sociale vermogens. Mocht hij sociaal capabel zijn dan was hij misschien wel nooit muzikant geworden. En waarom zou iemand bv. Bob Dylan een toffe peer moeten vinden om zijn songs te appreciëren? Ik denk dat met mij weinig artiesten in de wieg gelegd zijn om hun eigen ondernemer en manager te zijn. Ikzelf kan m'n muziek al niet zien als een product om in de markt te zetten. Ze ontstaat ongedwongen, op onbewaakte momenten en uit een innerlijk vuur dat in mijn geval brandt dankzij vele generaties voor mij. Ze is er zonder doel, tenzij de hoop gedeeld te mogen worden, harten te kunnen openen en ontroeren, verbeelding en smaak te mogen prikkelen, oren te strelen en wrange gedachten te troosten.

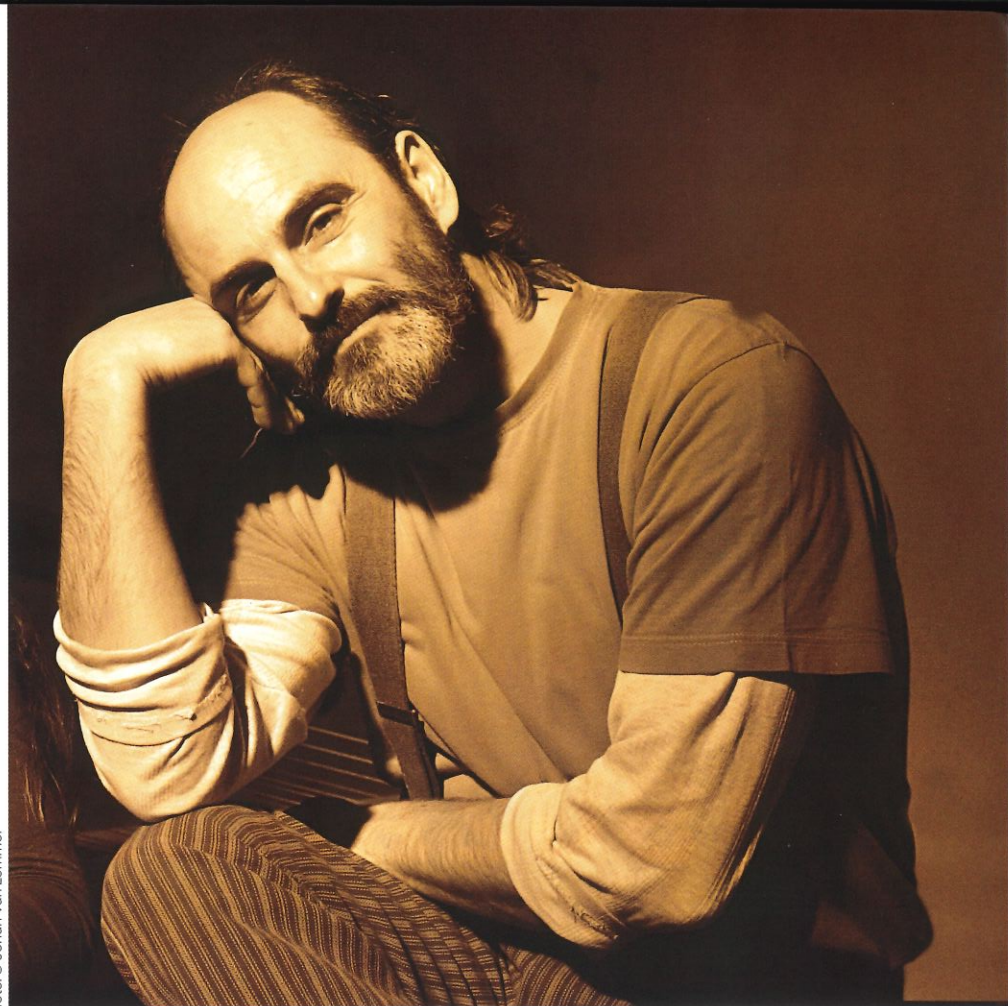
In een gezonde samenleving wordt de waarde van dit alles niet afgemeten aan opbrengst, maar wordt dit ondersteund via een beleid. Na het zorgen voor basisvoorzieningen, behoort cultuur net als onderwijs en zorg bij de drie pijlers van een beschaving. Een rechtvaardige maatschappelijke constructie hierrond is niet utopisch, en elk beleid dat moedwillig rond het hete hangijzer van de graduele vermogensbelasting heen walst is sowieso een wanbeleid. Maar de overheid trekt de handen af van

cultuur en vindt dat een artiest moet functioneren als een economische factor met alle gelobby, administratie, netwerken, internetten, crowdfunding, privémeccenaat, plantrekkerij, ellebogenwerk, imagovorming en inheligheid vandien. Dit alles druist in tegen het wezen van de artiest, tegen de aard van het beestje. Waar moet hij/zij dan trouwens nog de tijd vinden om echt met creëren bezig te zijn? De waarde zit in deze optiek niet in de ontroering en de verbeelding maar wordt afgemeten aan de grootte van het publiek en dus aan de gegenereerde winst. In de muziekindustrie betekent 'zalen vullen' ook 'zakken vullen'.

Culturele centra van hun kant werden ooit opgericht ter educatie en volksverheffing, maar daar lijkt me nog weinig van terug te vinden. Dit mag niet verbazen, aangezien ook daar van overheidswege de geldkraan meer en meer wordt dichtgedraaid. Betonboeren, prijswinnende architecten, aannemers en projectontwikkelaars worden beter bediend dan artiesten. Minder middelen voor programmatie betekent minder speelruimte, minder verscheidenheid, minder risico en inventiviteit, meer zalenvullers, meer voorgerekte kost, meer B.V.'s, ...

Ons genre wordt al helemaal stiefmoederlijk behandeld. Daar komt bij dat je nog amper bestaat als je geen hippe balgroep bent. Niets tegen dansers, integendeel, maar waar zijn de luisterconcerten naartoe? Het ingetogen spel van een solist kan overigens net zo gecadanceerd en dansbaar zijn zonder per se te moeten pompen. Kan je zodanig in beslag genomen worden door de muziek op zich dat je vergeet te dansen en de melodie onbeweeglijk in je opneemt met enkel het hart dat opveert? Hoe groot is de ruimte voor stilte in deze over zijn toeren draaiende wereld? We zien padvindende het pad verliezen in het kabaal van de luidsprekers in hun rugzak. We zien het scherm voor de ogen bij over hun toeren draaiende internetters. We zien de handigste onder hen 'scoren'. We zien festivals waar je niet zonder oordoppen naartoe kan. We zien mensen al bladblazend oorverdovend het winterverblijf van plant en dier vernielen. We zien mensen met de zon in de ogen zeggen «wat een mooie dag» bij het beklimmen van het schavot. We zien ondanks en/of vanwege de (a-)sociale media de communicatie erop achteruitgaan. We zien mensen vastgekleusterd aan hun toestel door stad of bos wandelen. We zien het ritme van het leven algo-ritmisch worden. We zien de digitale kloof. We zien het ondemocratische van internet, en het energieverslindende en vals-ecologische,

foto: © Johan Van Lommel

het onbetrouwbare, manipulatie en ontmenselijkende ervan. We zien velen uit de boot vallen of eruit geschopt worden. Mag het nog een recht zijn te kiezen voor een analoog leven zonder daarom maatschappelijk niet meer te bestaan? Mag er dienstverlening zijn op mensenmaat?

Virtualiteit, lawaai, ... nee, ik ben niet van deze wereld, maar deze wereld is dan ook niet van mij. Het is alvast niet via deze kanalen dat ik de 'whistlebeker' zal winnen. Ondertussen blijven m'n fluiten hoopvol gestemd en volhard ik tegen de smaakpolitie in in het spelen van fluisterliedjes om de razende drukte van deze verhitte wereld te temperen. Bekendheid hoeft ik niet en idolatrie is ziekmakend, maar m'n muziek zie ik wél graag haar weg vinden.

AmorromA is ooit begonnen als een soloprogramma waaruit gaandeweg via vele gastmuzikanten een groep is ontstaan. Al die jaren is het een droom gebleven ook écht solo wat van m'n muziek te berde te brengen. Ik had zin om een aantal melodieën van alle franjes te ontdoen en 'paddebloot' te laten klinken, zoals ze ter wereld kwamen. Ik heb bij alle vorige opnames nadien nog amper geluisterd naar AmorromA-albums, maar bij deze drie, nl. Fluitenkruid, Arbor Vitae en homme-Oiseau (dit album verschijnt officieel in de herfst van 2023) doe ik dat wel. Ik hou van hun simpele glans, hun transparantie, hun natuurlijkheid en onopdringerigheid. Ik hoop dat ze ook

voor een aantal bereidwillige luisteraars iets mogen betekenen.

Ik blaas dus nu een kaars uit maar nog niet m'n laatste adem. Ik hoop dat deze laatste AmorromA-etappe nog een vervolg krijgt in de vorm van concerten. Het is toch vooral daar dat het gebeurt, de magie van een natuurlijke klank in de deugddoende stolp van een goed klinkende ruimte met luisterende oren en open harten. Luisteren naar een eenstemmig, instrumentaal verhaal dat alle plaats laat voor eenieders fantasie om vrij te bewegen. Leve de kracht van de zachte pracht, en weet dat een merel een struis vogeltje kan zijn, een meesterlijke vogel die bij valavond van zingen een gedicht maakt. ✪

Walter Evenepoel

Wie meer wil lezen

over Jowans motivatie voor deze trilogie en z'n boon voor bomenplanters en schuifelaars:

amorromamusic.wixsite.com/jowan
... met dank aan Natacha S!